

Vallásgyakorlás Kisbéken

KATOLIKUS TEMPLOM

Bár az 1700-as években Kisbéken a templom sövényfalból és gerendákból épült, mégis igen nevezetes eseménynek számít. A templom Szűz Mária tiszteletére lett felszentelve. Lényegesen megváltozott a hívek számaránya 1742-re. Ez azt bizonyítja, hogy mind az Eszterházyak telepítéspolitikája, mind a kisbéri plébánosok térítő tevékenysége sikeres volt.

1743. augusztus 17-én Szamer Mihály székesegyházi kanonok, szemináriumi prefektus ünnepélyes keretek között lerakta az új téglából épült templom alapkövét. A templomot 1744. augusztus 10-én szentelték fel, amely kialakítását tekintve téglalap alakú, kerek szentélyben végződő boltozatos kiképzésű volt. Ez a templom az erdészeti hivatal helyén állt. A birtokkönyvben pedig a következőket jegyezték fel: *„A templom ilyen nagy népességnek meglehetősen kicsi, szükséges teljesen felújítani.”*

1758 után a templom védőszentjének, Szűz Máriának a tisztelete különös hangsúlyt kapott. 1770-ben Mária Terézia királyné díszes főoltárképet adományozott az egyháznak. A „Krisztus a kereszten” elnevezésű késő barokk oltárkép Johann Karl Auerbach osztrák festő alkotása.

1765-ben gróf Batthyány Tódor örökölte a kisbéri uradalmat apjától. A 18. század végén kezdett tért hódítani hazánkban a természet szépségét dicsőítő tájképi kerttípus, az ún. „angolkert”. Az angolkert - mint kerttörténeti stílus és kertforma – kialakításának célja az volt, hogy nem mesterséges, mesterkél, hanem természetszerű tájat mutasson. A fák, díszcserjék és virágok elrendezésében semmilyen szabályosság nincs, a virágokat elszórtan ültetik. Az utak vonalvezetése nem szabályos. Városunkban a főúri kastély köré a kor szellemében építendő táképi kert kialakítását akadályozták a közelében lévő jobbágyporták, és ez adta az indokot a település középpontjának áthelyezésére a Győr-Székesfehérvár, Veszprém- Komárom közutak kereszteződésébe. Az átépítés a templom és az új vendégfogadó építésével vette kezdetét.

A templomalapító oklevelet a Győri Püspöki Hivatal 1783. május 27-én hagyta jóvá. A templomot valószínűleg Cop. Wieser bécsi építész tervezte. A gazdagon díszített, barokk, két boltozattal álló, egyhajós, szentélyes, 700 m² alapterületű, templomtorony nélkül épült. Ugyanakkor épült az emeletes sekrestye is. A templomszentelés időpontját nem ismerjük, de mint a gyönyörű késő barokk főoltár bevétele igazolja, 1788 után történhetett.¹ Ugyanakkor készült a copfstílusú gazdagon díszített szószék is. A régi vendégfogadót a gróf utasításának megfelelően építették át plébániává. A templom felépítése után már csak a jobbágyportákat kellett felszámolni ahhoz, hogy az angolkert építése megvalósulhasson.

1810-ben és 1819-ben környékünket súlyos földrengések rázták meg. A kisbéri templom is megrongálódott, ezért szükségessé vált a felújítása. Böle Mihály kisbéri plébános és a hívek kérésére, Batthyány József a templomot klasszicista stílusban átépítette és egyúttal toronnyal bővítette. A sisak nélküli attikás záródásban végződő két torony 1825-ben készült el, a templom ekkor nyerte el mai formáját. A gróf ugyanakkor készíttette a ma is működő toronyórát, és adományozta az egyháznak azt a díszes orgonát, amely a II. világháborús harcok alatt megsemmisült.

A főoltárkép - Koroknay Ottó festette 1889-ben – Mária mennybevételét ábrázolja. Klasszicista fő- és mellékoltárai 1820 körül készültek.

A templomot 1938-ban Döbrentey Gábor tervei alapján freskókkal díszítették.

A festett üveglakok **Mohay Attila** remekművei, melyek **1982**-ből származnak. A **stációk 1900**-ban készültek a hívek adományából. A kupolákon mennyezetfreskók találhatóak. A templom bejárata felől az első Szent István királyt ábrázolja, amint átveszi a Szent Koronát Asztrik püspöktől. A második a „Magyar Szenteket” ábrázolja: Szent István, Imre, László, Árpádházi Szent Erzsébet, Margit, Kinga, és Szűz Mária amint a Földgömbön uralkodik. A harmadik, Szentély feletti freskón Jézus Krisztus születésének, halálának és feltámadásának pillanatképei láthatók. A tornyokban 4 harang lakik. A reggel, délben és este megszólaló, a keleti toronyban található harang súlya meghaladja az 500 kg-ot.

A 2011. január 29-én bekövetkezett földrengésben súlyosan megsérült a templom tetőszerkezete. Pályázati források, az önkormányzat támogatása és a hívek adományainak köszönhetően 33 millió Ft-ból 2012. október 31. napjáig a teljes tetőszerkezet felújításra került.

¹Bevésett szöveg a készítő monogramja és az időpont: I. K. 1788.

KISBÉRI REFORMÁTUS TEMPLOM

A kisbéri református templom 2021-ben volt 80 éves.

A jeles évfordulóról ünnepségen emlékezett meg a református közösség.

Ebben az évben került sor az új gyülekezeti ház átadására is, amely az udvarban, a templomhoz kapcsolódóan épült meg.

A templom 2018-2020 között külső- belső felújításra került és megvalósult a fűtés korszerűsítése is.

1939-ben határozta el az akkor 337 lelket számláló kisbéri református gyülekezet, hogy templomot épít. Az egyház vezetői ekkor: Kurucz Gyula lelkipásztor és Dr. Balassa Sándor főgondnok voltak.

A tervezéssel Szeghalmy Bálint miskolci műépítésztt bízták meg.

A kivitelezők: Gulyás János építész és Mészáros Ferenc asztalos, kisbéri iparosok voltak.

Az összes költség 26.000,- Pengő volt. A templomot 1941. szeptember 28-án szentelte fel Medgyasszay Vince dunántúli püspök.

A templom tornyába a Seltenhofer Frigyes és fiai harangöntő gyárában 1923-ban öntött harang került.

A harang az I.világháborúban elesett nyolc református hős emlékére öntetett, a nevük harangon is olvasható.

Ez a harang lett 1924-ben, Tapsonyi Sándor lelkipásztor szolgálatának idején haranglábra helyezve a református iskola udvarán.

A gyülekezet 1951-ben alakult anyaegyházzá. Első lelkipásztora 1951-1957-ig Balya László, 1957-1977-ig Illés József volt, ezt követően pedig az Ászáron szolgáló lelkész látta el a kisbéri lelkészi szolgálatokat. 1977-től Bérces István helyettes lelkész szolgált 1982-ig.

1982-1991 között Eszlinger András volt a gyülekezet lelkésze.

1991-től Vajs Tibor lelkipásztor látja el a kisbéri szolgálatokat, immár 32 éve.

A Kisbéri Református Egyházközségnek több évtizedes kapcsolata van Kisbér testvérvárosának, Gúta városának református gyülekezetével.

A református templom az istentiszteleti és családi alkalmak mellett számos közösségi eseménynek is helyt ad mint például ökumenikus programok, házasság, heti események, koncertek, nyitott templomok napja.

A helyi evangélikus gyülekezet - nem lévén temploma - szintén a református templomban tartja istentiszteleteit a mindenkori bakonyszombathelyi evangélikus lelkész szolgálatával.

